

José Antonio Rico, president del CAE-CV

autor
Redacció.

José Antonio Rico és el president del Comitè d'Agricultura Ecològica de la Comunitat Valenciana des que la Junta escollida el mes de novembre passat el va triar entre tots els vocals. És productor de raïm de taula del Vinalopó i fa producció ecològica de forma exclusiva des de fa 11 anys. En aquesta entrevista ens explica quins són els reptes del nou govern i amb quines dificultats principals es troba el sector.

El raïm del Vinalopó és el que ens mengem mentre escoltem les campanades del canvi d'any, entre la il·lusió i l'enyorança que sol marcar el pas del temps. Gràcies a pagesos com en José Antonio Rico, els consumidors tenim l'opció de comprar-ne de procedent de l'agricultura ecològica, crescut en terres valencianes. El nou president del Comitè d'Agricultura Ecològica de la Comunitat Valenciana (CAE-CV), de 39 anys, gestiona set hectàrees de vinya i una empresa privada familiar per confeccionar i comercialitzar la producció.

En l'anterior període de govern, en Rico ja era vocal com a representant dels productors per part de La Unió de Llauradors i Ramaders. En aquella ocasió no hi va haver eleccions perquè es va arribar a un acord entre tots els grups per nomenar una Junta Rectora consensuada. Després de quatre anys, aquesta vegada la situació ha estat diferent, i no només no s'ha arribat a cap acord, sinó que han estat unes eleccions disputades.

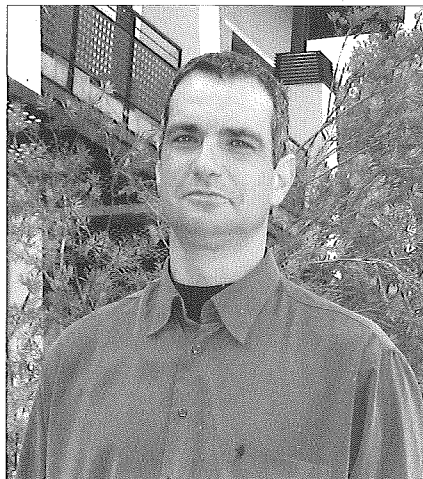
Per vostè, la producció agrària ecològica què és?

Per a mi és una manera d'entendre l'agricultura, més enllà del mer fet de produir. És un compromís amb la natura, la societat i el futur de les nostres generacions. A nivell personal suposa una gran satisfacció aconseguir produir aliments sans de forma sostenible.

Quins són els principals objectius com a President?

Com vaig explicar en la meua primera presentació a l'Assemblea d'operadors inscrits en el CAE-CV —el passat 2 de març, a Albal—, un dels principals objectius és consolidar el CAE-CV, com a entitat pública i independent de certificació en l'agricultura ecològica, i complir les necessitats de certificació addicionals en normes més estrictes (Norma Bio suisse, per exemple) que es demanen als operadors en els nous mercats que van apareixent.

A més es vol reprendre una tasca descuidada del CAE-CV, que és la promoció del producte ecològic valencià, cosa que implica una major informació i proximitat als consumidors, de tal manera que en esta nova etapa, volem també que siguin representats a l'òrgan de govern del Comitè, entre altres coses.

En José Antonio Rico, president del CAE-CV. Alfons Domínguez.

Altres objectius són millorar la relació institucional per implicar més a la Conselleria en aquest projecte nostre, de manera que les relacions dels operadors amb l'Administració segueixin sent de col·laboració i efectives. Per exemple, hem fet un acord amb el Servei de Protecció Vegetal perquè ens subministren de forma preferent insectes predadors naturals per controlar diverses plagues dels conreus ecològics.

I quins són els principals esculls de la producció ecològica valenciana? Amb quines dificultats es troba tant a nivell tècnic com en l'àmbit global?

Bàsicament estan descrits en les conclusions de l'últim IV Congrés Valencià d'Agricultura Ecològica en Gandia, l'any passat. Ahí també es fan propostes per millorar la situació.

A Catalunya s'ha escrit un Llibre Blanc que ha d'ajudar a elaborar un Pla pel sector; hi ha alguna proposta en aquest sentit al País Valencià?

Des de fa anys (1997) el Seminari d'Agricultura Ecològica¹ ha estat organitzant el Congressos on s'han presentant diverses anàlisis de la situació general d'aquest sector, acompanyades de propostes concretes d'accions específiques, que no sempre s'han ficat en pràctica.

Últimament s'ha creat una taula constituïda des de fa dos anys, dins del pla Millorar², per proposar un Pla d'Acció en Agricultura Ecològica.

Un dels objectius és aconseguir la certificació per a normes més estrictes d'altres països

Què n'opina de la certificació privada? És un model viable i aconsellable pels operadors valencians?

La certificació s'ha d'entendre com un servei imprescindible per garantir un producte i no tant com a un negoci. Les característiques de la nostra agricultura, amb molt minifundisme, a més del tradicional caràcter exportador i comercialitzador dels productes valencians, fa necessària una certificació barata i de màxim prestigi front al consumidor.

José Antonio Rico a la seva finca del Vinalopó.
Alfons Domínguez.

Fins ara el CAE-CV està omplint aquest servei de manera eficient. No cal canviar el sistema, si aquest s'ha manifestat suficient i adequat. És el que també està implantat en altres països de la Unió Europea (Dinamarca, Finlàndia, etc.).

Com afronta el CAE-CV la contaminació per cultius transgènics?

Afortunadament no tenim aquest problema ja que no es sembla panís ecològic. A nivell de pinsos, com que tenim poc ramat, el problema no és tan greu, però estem alerta fent els controls pertinents per detectar qualsevol contaminació i el que podria passar en el futur.

Per què es va presentar com a vocal i per què creu que l'han escollit president?

En la meua etapa anterior com a vocal al CAE-CV vaig conèixer les necessitats generals dels operadors, més enllà de la meua visió. Això i l'oportunitat que m'ha brindat La Unió d'ésser candidat, em va animar a posar el meu coneixement i experiència al servei dels operadors per donar suport a l'agricultura ecològica

La Unió de Llaureadors i Ramaders del País Valencià ha estat al cap del CAE-

CV des de fa nou anys aproximadament, desenvolupant una línia de treball clara, transparent i eficaç. Això ha permès que la majoria dels membres de l'òrgan de govern s'hagi decantat per La Unió donant-li la presidència, front a l'altra alternativa amb un missatge poc clar.

El model públic valencià és més creïble, eficient i democràtic per a la nostra comunitat

8. En les eleccions, l'APECOVA³ va treure un 25% més de vots que la Unió de Llaureadors i Ramaders. Comparativament amb les eleccions de fa vuit anys la diferència és forta. Creu que es tracta d'un vot de càstig?

Les últimes eleccions al CAE-CV es varen fer fa vuit anys i les circumstàncies han canviat prou i ha crescut molt (més de 1000 operadors). A més el sector de l'agricultura ecològica valenciana és molt disseminat i això dificulta la informació entre els operadors. L'anterior òrgan de govern no va saber percebre aquesta carència. Aquest problema de falta de comunicació ha sigut copsat per APECOVA, que va fer una campanya completa captant els

descontents.

La Unió també ha tingut més vots que fa vuit anys.

A l'hora de governar el CAE-CV, quines creu que seran les principals diferències entre la posició de l'APECOVA i les de la Unió?

Les diferències són clares: APECOVA aposta per la certificació privada i nosaltres pensem que el model públic valencià es més creïble, eficient i democràtic per a la nostra comunitat

Com li agradaria que estigués el sector d'aquí a 10 anys? Quins són els seus desitjos?

M'agradaria que hi hagueren més productors ecològics que poguessin viure dignament del seu treball, que fórem satisfets. Que les empreses apostaren de forma decidida pel sector, que l'Administració actuara de manera decidida per donar suport al model productiu de l'agricultura ecològica, i que finalment els consumidors assequibles, en quantitat i preu just. □

1. Agrupa associacions i entitats vinculades al sector de la producció ecològica valenciana.

2. El pla "Millorar" recull anàlisis i necessitats de tots els consells reguladors de denominacions protegides —i també el CAE-CV—, i planteja actuacions directes consensuades, tant en millora de qualitat (implantació de sistemes i programes de qualitat), com en promoció i comercialització.

3. Associació de Productors, Elaboradors i Comercialitzadors de Productes Ecològics de la Comunitat Valenciana.

Algunes dificultats i reptes de l'agricultura ecològica al País Valencià

- Poc assessorament veterinari ecològic adequat al productor, a causa de l'escassetat d'oferta formativa universitària.
- Pocs escorxadors pròxims a les zones productores i resistència dels grans escorxadors al sacrifici de partides petites de bestiar ecològic.
- Necessitat d'incrementar el flux d'informació i interacció entre l'organisme de control i els operadors ecològics, i incorporar-hi representants dels consumidors.
- Cal obrir línies de treball experimental sobre varietats locals per caracteritzar el seu valor agronòmic i comercial. Donar suport a iniciatives de petites empreses productores de llavor ecològica.
- Falta suport informatiu i assessorament als pagesos que comencen el període de transició.
- La instal·lació de capçals d'adobat col·lectiu en el reg per degoteig impedeix que en aquestes zones es pugui practicar l'agricultura ecològica.
- Cal que la Conselleria d'Agricultura estableixi sistemes per evitar la contaminació per deriva dels tractaments químics aeris o terrestres fets en finques convencionals.
- La Conselleria d'Agricultura hauria d'orientar els seus funcionaris inspectors perquè considerin subvencionable per la PAC tota la superfície de la finca on es fan pràctiques culturals per la seva pròxima entrada en producció, i incloguessin també closos.

Text extret del document Conclusions finals i propostes d'actuació del IV Congrés Valencià d'Agricultura Ecològica. Modificades per la CAE-CV. Podeu consultar-lo sencera a www.associaciolera.org